

ÎNCHEIERE

12 februarie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Nina Vascan
Sveatoslav Moldovan
Nicolae Craiu
Maria Ghervas

examinând recursul declarat de către lichidatorul Societății Comerciale „Szarvasi FRP” Societate cu Răspundere Limitată în procedura falimentului, Viorel Purcel,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către lichidatorul Societății Comerciale „Szarvasi FRP” Societate cu Răspundere Limitată în procedura falimentului, Viorel Purcel împotriva Alei Verbițchi cu privire la rambursarea dividendelor,

împotriva deciziei din 19 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul declarat de către SC „Szarvasi FRP” SRL în procedura falimentului și s-a menținut hotărârea din 05 martie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana,

constată:

La 31 martie 2016 SC „Szarvasi FRP” SRL în procedura falimentului a depus cerere de chemare în judecată împotriva Alei Verbițchi, prin care a solicitat încasarea sumei de 54 545,38 lei retrasă ilegal din casa societății cu titlu de plată a dividendelor fondatorilor în baza dispoziției de plată nr. 4 din 01.11.2013 și a dobânzii de întârziere în mărime de 17 217,66 lei.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că prin hotărârea din 13 februarie 2014 a Curții de Apel Chișinău s-a constatat insolvabilitatea debitorului și s-a dispus intentarea procesului de insolvabilitate față de SC „Szarvasi FRP” SRL.

În cadrul procesului de insolvabilitate s-a stabilit că în calitate de administrator și asociat al SC „Szarvasi FRP” SRL, conform datelor din Registrul de Stat al persoanelor juridice, este Valeriu Coșneanu cu 52 %, asociații Ala Verbițchi cu 3% și Teodor Coșneanu cu 45 %.

Reclamanta a menționat că Ala Verbițchi a retras din casa societății suma de 54 545,38 lei cu titlu de plată a dividendelor fondatorilor, conform dispoziției de plată nr. 4 din 01.11.2013.

A notat că procesul de insolvență a fost intentat la cererea creditorului SRL „Agrimatco-Service” în temeiul hotărârii din 09 decembrie 2011 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău, prin care s-a dispus încasarea din contul SC „Szarvasi FRP” SRL în beneficiul SRL „Agrimatco-Service” a sumei de 1 853 798 lei, iar conform tabelului definitiv al creanțelor, instanța de insolvență a validat creanțe față de SC „Szarvasi FRP” SRL în sumă de 11 504 945,17 lei.

Consideră că asociații au împărțit beneficii, fără a achita creanțele dispuse spre încasare prin hotărârea judecătorească definitivă și irevocabilă, or, art. 49 din Legea cu privire la societățile cu răspundere limitată nr.135 din 14.06.2007 în coroborare cu prevederile Legii contabilității nr. 113/2007 obligă societatea să aprobe raportul financiar anual, prin care se evaluează activele și pasivele societății, se determină succesul și insuccesul ei și doar în cazul realizării beneficiilor, care acoperă pasivele, adunarea generală poate decide aprobarea repartizării beneficiilor între asociați în funcție de cota de participare a fiecăruia la capitalul social sau în alt mod prevăzut de actul de constituire, deci beneficiul (profitul) societății cu răspundere limitată este format după achitarea impozitelor și a altor plăți obligatorii și se distribuie asociaților societății proporțional cu cota în capital social, în baza deciziei adunării generale a asociaților. În anumite condiții, prevăzute de lege, asociații nu pot adopta hotărârea privind distribuirea beneficiului cum ar fi dacă valoarea activelor nete va fi mai mică decât suma capitalului social și al capitalului de rezervă, în cazul unei eventuale stări de insolvență (faliment).

A menționat că art. 40 alin. (2) din Legea privind societățile cu răspundere limitată nr.135 din 14.06.2007 prevede că societatea nu este în drept să plătească asociaților profitul net, a cărui distribuție s-a hotărât la adunarea generală a asociaților, dacă la momentul achitării societatea este în stare de insolvență sau poate ajunge în această stare în urma distribuirii acestora.

La momentul achitării dividendelor către asociați SC „Szarvasi FRP” SRL se afla în stare de insolvență, iar distribuția dividendelor la 01.11.2013 a dus nemijlocit la emiterea de către Curtea de Apel Chișinău a încheierii din 21.11.2013 privind intentarea procedurii provizorii și a hotărârii din 13.02.2014 privind intentarea procesului de insolvență a debitorului.

A indicat că la 01.11.2013 a fost distribuită în calitate de dividende suma în mărime de 1 818 178,99 lei, care echivalează cu suma de 1 835 798 lei dispusă spre încasare conform hotărârii judecătorești din 09.12.2011 de la SC „Szarvasi FRP” SRL în beneficiul SRL „Agrimatco-Service”, or, în cazul în care se achita suma debitoare, SC „Szarvasi FRP” SRL nu ajungea în proces de insolvență.

Prin hotărârea din 05 martie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de către SC „Szarvasi FRP” SRL în procedura falimentului împotriva Alei Verbițchi cu privire la încasarea sumei ca fiind neîntemeiată. S-a încasat de la SC „Szarvasi FRP” SRL în procedura falimentului în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 2152,89 lei, ce urmează a fi plătită nu mai

târziu de 6 luni din data adoptării de către instanța de judecată a hotărârii. (f.d. 170, 172-176, vol. I)

Prin decizia din 19 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău s-a respins cererea de apel declarată de către SC „Szarvasi FRP” SRL în procedura falimentului și s-a menținut hotărârea din 05 martie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana. (f.d. 29, 30-38, vol. II)

La 20 august 2019 lichidatorul SC „Szarvasi FRP” SRL în procedura falimentului, Viorel Purcel a declarat recurs împotriva deciziei din 19 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 05 martie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, solicitând casarea actelor judecătorești, reexaminarea fondului cauzei, prin emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii integral. (f.d. 47-48, vol. II)

În motivarea recursului recurenta a invocat că nu este de acord cu hotărârile instanțelor ierarhic inferioare, deoarece acestea sunt bazate pe o cronologie distorsionată a circumstanțelor de fapt și cu aplicarea eronată a normelor de drept.

Totodată, instanțele au stabilit cu certitudine existența cumulului de circumstanțe care demonstrează temeinicia acțiunii, însă prin interpretarea eronată a acestora și aplicarea eronată a normei prevăzută de art. 40 alin. (2) din Legea nr. 135 din 14.06.2007 privind societățile cu răspundere limitată, au concluzionat privitor la respingerea cererii de chemare în judecată.

Cererea de recurs a fost recepționată de către reprezentantul intimatului Ala Verbițchi, avocatul Spoială Sergiu la 06 noiembrie 2019. (f. d. 53, vol. II).

Până la data examinării cauzei, intimata Verbițchi Ala nu a depus referință, prin care să-și exprime poziția cu privire la recursul declarat.

Verificând respectarea de către lichidatorul SC „Szarvasi FRP” SRL în procedura falimentului, Viorel Purcel a termenului de declarare a recursului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a înceta procedura de recurs pe marginea cererii de recurs declarată de către lichidatorul SC „Szarvasi FRP” SRL în procedura falimentului, Viorel Purcel din considerentele ce preced.

Conform art. 439 alin. (2) Cod de procedură civilă după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție prin încheierea din data de 18 decembrie 2019 a considerat recursul admisibil.

În conformitate cu art. 445¹ Cod de procedură civilă instanța de recurs dispune, printr-o încheiere care nu se supune niciunei căi de atac, încetarea procedurii de recurs, din oficiu sau la cerere, dacă după declararea admisibilității recursului se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art. 433.

Conform art. 433 lit. b) Cod de procedură civilă cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434.

În conformitate cu art. 434 Cod de procedură civilă recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Colegiul menționează că termenele procedurale stabilesc regimul optim pentru realizarea justiției, fiind o modalitate de ordonare a realizării acțiunilor procedurale și fortificare a securității raporturilor juridice.

La caz, actul judecătoresc contestat a fost adoptat la 19 septembrie 2018, fiind citit public în prezența reprezentantului lichidatorului SC „Szarvasi FRP” SRL în procedura falimentului, a avocatului Andrei Botnari, care a fost înștiințat legal despre locul, data și ora examinării cauzei. (f.d. 21, vol. II)

La 17 octombrie 2018 decizia a fost plasată pe Portalul Instanțelor Naționale de Judecată la hotărârile instanței.

La 25 octombrie 2018 instanța de apel a expediat copia deciziei motivate în adresa participanților la proces.(f.d. 39)

La data de 29 octombrie 2018 dosarul a fost remis instanței de fond. La data de 01 noiembrie 2018 Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana a pus în executare titlul executoriu privind încasarea de la SC „Szarvasi FRP” SRL în procedura falimentului în beneficiul statului a taxei de stat în mărime de 2152,89 lei.

La data de 20 august 2019 lichidatorul SC „Szarvasi FRP” SRL în procedura falimentului, Viorel Purcel, prin intermediul oficiului poștal a depus recurs asupra deciziei din 19 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău. (f.d. 47-49, vol. II)

Lichidatorul SC „Szarvasi FRP” SRL în procedura falimentului, Viorel Purcel invocă că a făcut cunoștință cu decizia contestată la data de 27 iunie 2019, fapt confirmat prin mențiunea de pe cererea înregistrată cu nr. 17719 din 07.05.2019 (f.d. 44, vol. II), deoarece la cererile adresate instanței nu a primit nici un răspuns, iar pe Portalul Instanțelor Naționale de Judecată nu a fost identificată decizia motivată.

Instanța de recurs indică că normele procedurale referitoare la termenele pentru căile de atac sunt, fără îndoială, menite să asigure buna administrare a justiției și respectarea, în special, a principiului securității juridice. Persoanele vizate trebuie să se aștepte ca aceste reguli să fie aplicate (a se vedea Tricard, ibidem, parag. 29, Nicolae Popa vs România, 9 decembrie 2014, parag. 16, Tence vs Slovenia, 31 mai 2016, parag. 31). Mai mult, CtEDO a statuat că, în cazul în care termenul pentru o cale de atac ordinară este prelungit după o perioadă considerabilă de timp, o astfel de decizie poate încălca principiul securității juridice (a se vedea Ponomaryov vs Ucraina, 3 aprilie 2008, parag. 41, Ustimenko vs Ucraina, 20 octombrie 2015, parag. 47). În hotărârea Bodiu vs Republica Moldova (18.08.2019) Curtea a recunoscut că ține în primul rând marja de apreciere a instanțelor naționale de a decide cu privire la prelungirea termenului de recurs, însă această marjă de apreciere nu este nelimitată. Instanțele trebuie să prezinte motivele. Unul din aceste motive ar putea fi, de exemplu, eșecul autorităților statului de a informa părțile cu privire la deciziile luate cu privire la cazurile lor. Chiar și atunci, posibilitatea de prelungire nu ar fi una nelimitată, din moment ce părțile ar trebui să ia măsuri la intervale rezonabile pentru a solicita informații cu privire la evoluția procedurilor judiciare în care sunt implicate. În orice caz, instanțele naționale trebuie să verifice dacă motivele pentru extinderea unui termen pentru recurs ar putea justifica ingerința în principiul autorității de lucru judecat, în special în cazul în care legislația internă nu limitează marja discreționară a instanțelor în privința timpului sau a motivelor prelungirii termenului de prescripție. Curtea a notat că,

recurentul în recursul său nu a explicat ce l-a împiedicat să afle mai devreme despre decizia Curții de Apel sau să menționeze dacă a încercat să se intereseze despre desfășurarea procedurii judiciare în apel, inițiată chiar de ea. Cu privire la circumstanțele cauzei, Curtea a considerat că admiterea recursului depus, după o perioadă considerabilă de timp și în absența oricărei explicații plauzibile cu privire la motivul pentru care nu a putut să depună recursul în termen a sfidat un întreg proces judiciar care se încheiase cu o hotărâre judecătorească definitivă și irevocabilă, și care avea caracter de res judicata.

Colegiul nu poate reține ca fiind întemeiat argumentul lichidatorului SC „Szarvasi FRP” SRL în procedura falimentului, Viorel Purcel precum că a făcut cunoștință cu decizia contestată la data de 27 iunie 2019.

Din probatoriul administrat se constată că reprezentantul recurentului avocatul Andrei Botnari a fost prezent la pronunțarea dispozitivului deciziei, textul integral al deciziei instanței de apel a fost publicat pe pagina web a instanței de apel la data de 17 octombrie 2018, expediat la adresa lichidatorului SC „Szarvasi FRP” SRL în procedura falimentului, Viorel Purcel la 25 octombrie 2018.

La data de 01 noiembrie 2018 Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana a expediat executorului judecătoresc Andrei Jitaru titlul executoriu, privind încasarea de la SC „Szarvasi FRP” SRL taxa de stat în mărime de 2152 lei pentru executare. (f.d. 43).

Prin urmare, lichidatorului SC „Szarvasi FRP” SRL în procedura falimentului, Viorel Purcel cu rea – credință a abuzat de drepturile sale procesuale și a contestat decizia instanței de apel abia la data de 20 august 2019, peste 11 luni de la data adoptării deciziei contestate.

Referitor la argumentul lichidatorului SC „Szarvasi FRP” SRL în procedura falimentului, Viorel Purcel precum că nu a fost în stare să depună cererea de recurs în termen rezonabil, deoarece instanța de apel nu i-a comunicat decizia motivată, instanța de recurs va ține cont de principiul res judicata, care protejează caracterul definitiv al deciziei din 19 septembrie 2018, și de faptul că recurentul a abuzat de drepturile sale procedurale.

Astfel, în hotărârea Gurzhyy vs Ucraina (1 aprilie 2008), în care reclamantul nu a primit copii ale hotărârilor judecătorești care i-au fost transmise de instanța locală prin poștă obișnuită, Curtea Europeană a considerat că a fost chemată să examineze nu numai ce măsuri au fost luate de autoritățile judiciare pentru a se asigura că reclamantei i s-au comunicat cu promptitudine deciziile, dar și acțiunile pe care reclamantul le-a luat pentru a se informa cu privire la evoluția procedurilor sale. De asemenea, CtEDO a remarcat că reclamantul, care nu a primit informații despre progresele înregistrate în cazul ei de aproximativ un an și jumătate, ar fi putut în mod rezonabil să contacteze instanța pentru a verifica statutul său.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reține că potrivit „portalului instanțelor naționale de judecată” decizia instanței de apel din data de 19 septembrie 2018 a fost publicată pe pagina web a Curții de Apel Chișinău la data de 17 octombrie 2018. Totodată, din materialele cauzei se observă că a fost înregistrată o singură cerere sub nr. 17719 din 07 mai 2019 din partea lichidatorului SC „Szarvasi FRP” SRL în procedura falimentului, Viorel Purcel privind

eliberarea deciziei motivate a Curții de Apel Chișinău din data de 19 septembrie 2018. (f.d 44, vol. II) Lichidatorul nu a indicat din care motiv nu s-a interesat de soarta dosarului până la 07 mai 2019, mai ales că cererea de chemare în judecată a fost înaintată de el, iar reprezentantul său avocatul Andrei Botnari a participat la examinarea cauzei în apel, cunoscând că acțiunea este respinsă.

În ceea ce privește plasarea hotărârilor judecătorești pe pagina web sus - menționată, instanța de recurs precizează că această modalitate este prevăzută expres în punctele 7 – 8 ale Regulamentului privind modul de publicare a hotărârilor judecătorești pe portalul național al instanțelor de judecată și pe pagina web a Curții Supreme de Justiție, aprobat prin hotărârea nr. 658/30 din 10 octombrie 2017 a Consiliului Superior al Magistraturii.

Potrivit Regulamentului scopul existenței portalului național al instanțelor de judecată îl constituie susținerea unui mediu informațional virtual și accesibil pentru cetățeni. Informațiile publicate pe portalul național al instanțelor de judecată și pe pagina web a Curții Supreme de Justiție includ lista cauzelor fixate pentru judecare, hotărârile instanței de judecată, citațiile în fața instanței și alte informații relevante pentru justițiabili.

Regulamentul respectiv a intrat în vigoare la 24 noiembrie 2017 și a fost mediatizat pe larg, din motivul reintroducerii posibilității justițiabililor căutării hotărârii judecătorești după numele părților pe dosar.

Mai mult, conform punctului 17 al aceluiași Regulament, hotărârile judecătorești, pronunțate de judecătorii și de curțile de apel, sunt transferate din Programul Integrat de Gestionare a Dosarelor pe portalul unic al instanțelor de judecată, în regim real.

Sub acest aspect, Colegiul lărgit constată că nu există dubii cu privire la momentul plasării deciziei din 19 septembrie 2018 pe pagina web sus – citată și veridicității informației prezentate mai sus.

Recurentul nu a furnizat nicio explicație plauzibilă în fața instanței de recurs despre motivul pentru care a așteptat până la 20 august 2019 să depună o cerere de recurs împotriva deciziei instanței de apel din 19 septembrie 2018. (a se vedea Seal vs Regatul Unit 7 decembrie 2010, § 82, 7 decembrie 2010 și Wyssenbach vs Elveția, 22 octombrie 2013, § 39-40) Or, cele indicate au fost făcute „pro causa”, în scopul motivării omiterii termenului de prescripție.

Astfel, se constată cu certitudine că lichidatorul SC „Szarvasi FRP” SRL în procedura falimentului, Viorel Purcel, depunând recursul abia la data de 20 august 2019 asupra deciziei Curții de Apel Chișinău din 19 septembrie 2018, a omis termenul de declarare a recursului.

Depunând recursul la data de 20 august 2019, lichidatorul SC „Szarvasi FRP” SRL în procedura falimentului, Viorel Purcel a demonstrat că nu a depus suficientă diligență într-un timp rezonabil pentru a-și realiza dreptul de contestare a actului judecătoresc.

Sub sancțiunea articolului 445¹ Cod de procedură civilă, procedura de recurs intentată la cererea formulată de recurent trebuie încetată, din cauza existenței temeiului prevăzut la articolul 433 lit. b) Cod de procedură civilă.

Luând în considerare cele invocate, instanța de recurs constată că lichidatorul SC „Szarvasi FRP” SRL în procedura falimentului, Viorel Purcel a depus cererea de recurs

la 20 august 2019, în afara termenului de 2 luni prevăzut în art. 434 alin. (1) al Codului de procedură civilă și acest fapt a fost stabilit după declararea admisibilității recursului.

Pe cale de consecință și ținând cont de interesele părților implicate în procesul judiciar, instanța de judecată consideră că există o proporționalitate rezonabilă între mijloacele folosite și scopul legitim urmărit în situația evocată. În principiu, această soluție nu poate fi privită ca o restricție asupra dreptului de acces la un tribunal.

Reieșind din cele expuse, în baza art. 445¹ al Codului de procedură civilă Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se încetează procedura în ordine de recurs, intentată în baza recursului declarat de către lichidatorul Societății Comerciale „Szarvasi FRP” Societate cu Răspundere Limitată în procedura falimentului, Viorel Purcel, împotriva deciziei din 19 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către lichidatorul Societății Comerciale „Szarvasi FRP” Societate cu Răspundere Limitată în procedura falimentului, Viorel Purcel împotriva Alei Verbițchi cu privire la rambursarea dividendelor.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Nina Vascan

Sveatoslav Moldovan

Nicolae Craiu

Maria Ghervas